

Dienos naujienos

DAILY NEWS

REDAKCIJA: KEMPTEN, LITHUANIAN CAMP, POSTFACH 229

Nr. 272/459/

Antradienis, 1946.XI.26

IŠ VISO PASAULIO

- SUTINKA, Londono žiniomis, D.Britanija su Rusijos pasiūlymu, kad JT priklausančios valstybės praneštų, kokias karines pajėgas jos turi svetimuose kraštuose, bet su sąlyga, kad kartu būtų pranešta, kiek jos tų pajėgų turi ir savo kraštuose. Britų atstovas N.Baker, tuo reikalu vakar kalbėdamas JT suvažiavimo politinėje komisijoje, pabrėžęs, jog dabar visa problema turinti išeiti į dienos šviesą. D.Britanija pasiryžusi padaryti pranešimą apie savo turimas karines pajėgas iki sausio 1 d. Tada turinčios padaryti ir kitos ne tik didžiosios galybės, bet ir vidutinės ir mažosios valstybės, t.y. visi 54 JT nariai. Girdi, turi baigtis senasis gen.štabų darbo slapto metodo, visa turi būti tiksliai pranešta, nurodant kariuomenės kategorijas, tarnybos laiko ilgumą ir kt. Praneštiesiems duomenims patikrinti vietoje turinti būti sudaryta JT kontrolės komisija. Dėl Molotovo pareiškimo, kad gavus pranešimą apie karines pajėgas sumažėtų gandai, Noel Baker tarp kitko prasitaręs, jog esą kalbama, kad yra kraštas, kur ruošiamas pusė milijono karininkų, todėl, girdi, ir tai turėtų būti patikrinta. Yra taip pat kraštas, kuris gauna Unrros paramą, bet laiko 600.000 vyrų armiją. N.Baker taip pat priminę Stalino pareiškimą, jog tarptautinė atomo energijos kontrolė esanti absoliutiškai reikalinga. Po to JAV atstovas senat. Connally, pažymėjęs N.Baker kalbos išpūdingumą, pareiškė, jog jo vyriausybė palaikanti D.Britanijos pareiškimą keliamuoju klausimu. Kartu senatorius iškėlęs reikalą bendrajai nusiginklavimo problemai svarstyti. Šiandien, kaip Londonas pažymi, tur būt Molotovas duosias atsakymą į N.Baker pasiūlymus.

- OPTIMISTINIS TONAS; kaip Londonas pastebi, vakar buvęs jaučiamas po keturių ministerių tarybos posėdžio, kuriame Molotovas padaręs nuolaidų dėl Triesto statuto, atsisakydamas savo pirmesnio nusistatymo dėl gubernatoriaus teisių apribojimo, taip pat dėl Triesto srities pilietybės ir tranzito teisių. Prieš vakarykštį posėdį Byrnes su Molotovu turėjęs neoficialų pasitarimą, kuris įvykęs Molotovui prašant. Kaip vakar iš Londono pranešta, keturi ministrai jau ketvirtą savaitę dirba dėl taikos sutarčių tekstų galutinio sudaragavimo, bet vis dar tebestovi prie taikos sutarties su Italija, kurios 35 klauzulės dar nenustatytos. Frankfurto žiniomis, jugoslavų ir italų antifašistinė unija kelianti reikalavimą, kad Triestas būtų priskirtas Italijai, o Görtzas Jugoslavijai; Pabrėžiama, kad tarp abiejų tautų reikalingas broliškumas, kad jų tėviškė nevirstų kolonija.

- PABĖGĖLIŲ ORGANIZACIJOS STATUTAS, Londono pranešimu, vakar toliau svarstytas soc.kult. ir humanit. komisijoje New Yorke. Esanti nustatyta klauzulė, kad ir nelaisvos valstybės proteguotų imigraciją. Kaip Londonas pastebi, tuo paliečiamas arabų nusistatymas dėl žydų imigracijos į Palestiną.

- DAR NEAIŠKU, kaip šįryt Londonas pranešė, ar Prancūzijos senato priešrinkimuose, kurie buvo sekmadienį, bus laimėjusi MRP ar komunistų partija pirmavimą. Vakare vakare buvęs žymus MRP pirmavimas, bet vidurnaktį, gavus iš Kretos duomenis, komunistai vėl pasiekę

pirmavimą tokiais rezultatais - komunistai gauna 24.788 atstovus senatui rinkti, o MRP 24.755 atstovus. Paskutinėmis ~~Muncheno~~ žiniomis, Prancūzijos vidaus reikalų ministeris pranešęs, kad vis dėlto, laimėjusi MRP. Duomenų dar nėra paskelbta.

- JAV ATSIILIEPIA, kaip Londonas pabrėžia, Amerikos angliakasių streikas ir Europoje. Danija apriboja savo žibalo naudojimą, o Olandija elektros. Ryšium su angliakasių streiku Amerikoje bedarbių skaičius pakilęs iki vieno milijono. Senka anglių atsargos. J. Lewis, angliakasių prof.sąjungų vadas, trečiadienį turėsias duoti prieš JAV Federalinį teisimą paaiškinimą, kodėl nesilaikė teismo potvarkio dėl streiko sustabdymo.

- PER 48 VALANDAS PAAŠTRĖJĘS ITEMPLIMAS, kaip Hamburgas praneša, tarp Graikijos ir Jugoslavijos ryšium su Graikijoje vykstančiais maištais. Galį būti nutraukti tarp abiejų kraštų net diplomatiniai santykiai. Londono žiniomis, britai dementuoja; kad graikų kariuomenė kovoje prieš sukilėlius remiama britų igulų. Mio.pirm.Caldaris, Stuttgarto žiniomis, atidėjęs savo kalionę į New-Yorką Jis pareiškęs, jog dar nežinia, ar Graikija pateiksianti P.S.Tarybai skundą dėl pašalinį įtakų maišymosi į Graikijos vidaus reikalus, teikiant paramą sukilėliams. Karo ministeris pareiškęs, jog graikų armija būsianti sustiprinta, ir ji turinti gauti paramos iš sąjungininkų.

- UŽ KĖSINIMASI NUVERSTI VALDŽIĄ ir bendradarbiavimą su slaptomis organizacijomis, kaip Stuttgartas praneša, Lenkijoje prasideda procesas prieš vieną generolą, jo žmoną ir kitų 12 asmenų.

- PASAULINĖ PROF.SĄJUNGA kliudysianti kapitalistinės sistemos atsiestatymą ir sieksianti, kad būtų sunakintas fašizmas. Tatai; kaip Hamburgas praneša, pareiškęs pasaul.prof.sąjungos gen.sekr.Saylant savo kalboje, pasakytose Vienoje austrų prof.sąjungoj.

- ATITRAUKTI IGULAS IŠ-AUSTRIJOS, kaip Münchenas praneša, reikalaujas Austrijos užs.reik.ministeris Dr.K.Gruber savo straipsnyje, idėtam "International New Service".

- NAUJAS LAIVAS su nelegaliai plaukiančiais žydais, kaip Londonas praneša, artėjas prie Palestinos. Tai esąs didžiausias iš ligi šiol buvusių transportų - 3000 ar 4000 žydų. Policija ir britų igulos esančios parengtyje Haifos uoste. Norima blokuoti įvažiavimą, nes teroristai žydai per prievartą nori įleisti kraštą tuos imigrantus. Kipre tuo tarpu esą internuota apie 6500 žydų.

- VOKIETIJA TURINTI BŪTI SOCIALISTINĖ, arba jokios Vokietijos nebūsią - taip pareiškė savo kalboje SPD vadas Dr.Schumacher, kaip Hamburgas praneša, Munchene. Be to, jis pabrėžęs, jog naujas karas Vokietijai būtų pražūtis.

- WÜRTEMBERG-BADENO KONSTITUCIJA, Hamburgo žiniomis, per sekmadienio balsavimus priimta 69% balsuotojų, prieš pasisakė 10%, o 21% susilaikė.

- PARTIJOS NESUTARIA, -Hamburgo žiniomis, dėl Berlyno magistrato valdžios pasidalijimo. SED reikalaujanti socialinės valdybos.

- BELGŲ IGULOS, kaip Londonas praneša, perima dalį funkcijų britų zonos okupacijai pietinėj ir rytinėj Ruhro srityj. Jos būsiančios britų vadovybėje.

- MAISTO SIUNTINUKAI, ne daugiau kaip 3,5 kg iš racionuotų pagal korteles dalykų galės būti anglių siuntinėjami į užsienius ir Vokietiją savo artimiesiems. Tai; kaip Londonas sako, pranešęs D.Britanijos maitinimo min.Strachy, kartu dėl to pasidžiaugdamas, nes D.Britanijos javų atsargos šiais metais mažesnės, negu prieš vienerius metus, ir jai sunkiau būsią plačiu mastu organizuoti paramą. Be to, ministeris pabrėžęs, jog šiais metais eksportinis javų pertek-

lius pasaulyje būsiąs su 10 milijonų tonų deficitu. Pasaulis eksportui turįs 25 mil. tonų javų, o reikėtų 35 milijonų.

- ATOMO SKALDYMUI naują metodą, Hamburgo žiniomis, esąs suradęs vienas sovietų profesorius, bet smulkmenų apie tai nėra dar žinoma.

- 28.000 IŠVIETINTŲJŲ, Frankfurto žiniomis, per spalio mėnesį grįžę iš amerikiečių zonos į savo tėvynę, jų tarpe 27.400 lenkų.

- WINSTONO CHURCHILLIO SŪNUS RANDOLPHAS dideliame anglų dienraštyje "Daily Mail" /XI.21/, kritikuodamas sovietų taktiką, kai jie priešimasi atidavimui teisių į pietvakarinę Afriką P.Afrikai, duoda svarbių samprotavimų dėl Pabaltijo valstybių ateities. Straipsnis įvardytas "Tegu Rusija nelenda Smutsui į akis", kur taip rašoma: "Sovietų puolimas Pietinės Afrikos, dėl šios nenoro atiduoti pietvakarinės Afrikos į tarptautinį pasitikėjimą visiškai sutapo su taktika, kurios nuolatos laikosi Rusija visose tarptautinėse konferencijose. Joks reikalas nebūna per menkas, joks dalykas nebūna per tolimas, jei tik su jo pagalba galima supiudyti ir tuo būdu trukdyti tikruosius Jungtinių Tautų tikslus. Bet, atrodo; kad šiuo tarpu Rusija bus padariusi taktinę klaidą. Užkabindama P.Afriką, ji nusišelpė stiprų māršalo Smutso atsikirtimą. Dar sunkiau suklydo Rusija, pasirinkdama kaltinimą. Jei iš P.Afrikos reikalaujama, kad ji pavestų tarptautiniam pasitikėjimui kraštą, kurį ji išigijo nugalėdama vokiečius per pirmąjį pasaulinį karą, tai Rusija tikrai turi atiduoti tarptautiniam pasitikėjimui tris Pabaltijo valstybes, kurias ji nukariavo ir prisijungė per antrąjį pasaulinį karą. Anksčiau ar vėliau Jungtinėse Tautose ar taikos konferencijoje šių respublikų klausimas turės iškilti. Kai jis iškils, sovietai turės dėl jo didelių sunkumų. Rusų kalbėtojas Šingof rėmėsi JTO 77 straipsnio pirmuoju paragrafu, jis kaip tik tinka Pabaltijo valstybėms, t.y. kad tarptautiniam patikėjimui turi būti atiduotos sritys, kurias galima atskirti nuo bet kurios valstybės po antrojo pasaulinio karo. Tas pat argumentas su tokia pat jėga tinka plotams, kuriuos Rusija prisijungė nuo Suomijos ir Lenkijos, kurios buvo visiškai priešingos valstybės, Suomija paskelbdama karą Rusijai, ir Rusija žygiuodama petys į petį su savo sąjungininke Vokietija, kai jos pasidalijo Lenkiją 1939 m. Aišku, rusai atidarė toli siekiančias perspektyvas. Pabaltijo valstybės yra atsidūrusios už geležinės užtvaros ir tiksliai nežinia, kas ten įvyko. Bet kas žinoma, tai yra vienas iš didžiausių nusikaltimų istorijoje: Buvo žudoma masėmis. Rusai užėmė šias valstybes 1939 m. spalio mėn. pagal begėdiškos Ribbentropo-Molotovo sutarties nuostatus su nenuoširdžiu Vokietijos sutikimu. Tūkstančiai prieškomunistiškai nusistačiusių pabaltiečių buvo tada išžudyti. Kai 1941 m. birželio mėn. vokiečiai užplūdo Rusiją, jie greitai išstūmė rucus iš Pabaltijo respublikų ir žiauriai atkeršijo visiems pabaltiečiams, kurie ėjo su rusais. Galiausiai atėjo labiausiai bijotoji bausmė, kada rusai sugrižo 1945 m. ir dešimteriojai atkeršijo visiems pabaltiečiams, kurie bendradarbiavo su vokiečiais, ir didesnio saugumo reikalui ištrėmė šimtus tūkstančių į sovietų gilumą. Kai kas tarpais tvirtina, pateisindamas pirmąją Rusijos okupaciją Pabaltijo valstybių, kad ji taip pasielgusi, teapsisaugodama nuo savo vokiškojo sąjungininko, kurio taikingais norais ji niekada tikrai nepasitikėjusi, net tomis dienomis, kada Molotovas turėjo laimę pakabinti Lenino ordeną ant Ribbentropo sprando. Bet, kai nuostabioji Dorothy Thompson neseniai pabrėžė, jei tai buvo vienintelis Rusijos tikslas, užimant Pabaltijo valstybes, Rusija galėjo ir būtų išėjusi iš Pabaltijo, kai tik nacinis pavojus buvo nugalėtas. Be abejo, koks nors laisvojo pasaulio kalbėtojas bus užtektinai drąsus ir pateiks šitą dalyką Molotovui ar Višinskiui, kada ši reikala, dėl kurio ilgai truko tylėjimo samokslas, ilgainiui ims viešai sverstyti."

- JAV GEN. ŠTABO VIRŠ. GEN. EISENHOWERIS amerikiečių karinių pajėgų sumažinimą užimtuosiuose kraštuose laiko žalingu pasaulio taikai. "Svarbių strateginių JAV užsienio postų pakankamai neužimti", taip pareiškė generolas, yra nerūpestingumas, kurio mes sau negalime leisti". Taip pat visuotinis militarizmas lavinimas nacionaliniam saugumui esąs gyvybiškai svarbus /DNZ Nr. 94, XI.25/.

- SUOMIJOS GEN. ŠTABO VIRŠININKAS gen. Ilmari Karhu ryšium su didelio ginklų sandėlio susekimu lapkričio 21 d. buvo suareštuotas.

- KANUI PRIEŠ RUSIJĄ jungiasi politiniai tremtiniai iš-sovietinio valstybių bloko. Jų tarpo yra žymių politinių pabėgėlių, kurie yra centrinės Europos kraštų karo nusikaltėlių sąrašuose. Yra įsteigta tarptautinė organizacija su skyriais visose Europos sostinėse ir vadovybe Romoje. Jos skyrių yra ir J.A. Valstybėse. Ji vadinasi "Jungtinis Centrinės Europos Klubas" ir jos tikslas: "bendradarbiauti su atskirais asmenimis ir kraštais pasaulinėje kovoje dėl laisvės prieš komunizmą". Jos narių yra iš lenkų, latvių, vengrų, kroatų, serbų, jugoslavų ir slovakių, yra čekų, ustašų, Paveličo šalininkų, pagsilėpęs kroatų kvailingas ir gen. Anderso lenkų tremtinių karių. Šios grupės buvimą paskolbė Ferdinand Durcansky, vadinamosios Slovakijos respublikos "užsienio ministeris", kuris, kaip Hitlerio sąjungininkas, paskolbė karą Rusijai, Lenkijai, Britanijai ir J.A. Valstybėms. Durcansky gyvena Romoje be paso ir vizos, bet jis kolikart perėjo per sieną į Prancūziją su teisėtais dokumentais. Jų tikslas, pasak jo, rūpintis, kad pasaulis pabaigtų karą, kurį jie tęsą pradėję, greitai paskolbdami karą Sov. Sąjungai. Maršalas Stalinas esąs didysis gyvas šių dienų karo nusikaltėlis. Drauge su Durcanskiu sąjungai vadovauja Pavelič ir Vladimir Maček, ištremtasis kroatų ūkininkų partijos vadas ir buvęs Jugoslavijos min. pirmininko pavaduotojas, kuris dabar gyvena J.A. Valstybėse /"Daily Mail" XI.21/.

- "LIETUVOS ŪKININKAI susipažįsta su Gudijos kolchozais" - tokia antraštė pirmajam "Pravdos" /Nr. 218, IX.13/ puslapyje idėtas straipsnis. Toliau rašoma: "Grižo namo didelė grupė Lietuvos ūkininkų, apsilankiusių, pakviestus Gudijos kolchozininkams, žemės ūkio artelės "Rassvet", Bobruisko apygardoje. Lietuvos ūkininkai nuosekliai susipažino su visuomeniniu ir ūkiniu gyvenimu kolchozuose ir kolchozininkų, apžiūrėjo laukus ir fermas, domėjosi darbo organizacija kolchozuose, kolchozininkų pajamomis ir būvinių laisvalaikio ir buvo pakviesti dalyvauti tradicinėje artelės "Rassvet" šventėje. Lietuviai buvo brangūs kolchozininkų svečiai. Grįžtantieji Lietuvon delegatai per susitikimą su respublikos pareigūnais pasidalino išpūdžiais". Toliau laikraštis rašo, kad ūkininkas Vaicekuskas taip pareiškęs: "Ką mes matėme, kelia nusistebėjimą. Tikrovė pilnai išblaško pikta melą apie kolchozus ir kolchozininkus, skelbiamą mūsų priešų - lietuvių buržujų nacionalistų. Mes įsitikinom, kad kolektyvinis ūkis duoda žymiai didesnę produkciją, kaip individualinis..." Ūkininkas Stankevičius, anot laikraščio, štai ką pareiškęs: "Gera gyvena kolchozininkai Gudijos respublikoj. Labai gerai"... Ogi Panevėžio apskrities atstovas Bogužas papasakojo su kokia pagarba ir meile mūsų kolchozininkai drg. Stalino vardą. "Drg. Stalino tėviškos pagalbos dėka "Rassvet" artelės kolchozininkai gyvena prasigyvendami, turi duogas, sviesto, daržovių, vaisių. Pvz., šiame kolchoze mes įsitikinom, kad lietuvių liaudies priešai šmeižia kolchozus, sovietų žmones, leidžia melagingus gandus, gąsdina Lietuvos ūkininkus".

- DĖKOJA komiteto narys kultūros ir švietimo reikalams visiems kolonijos nariams, prisidėjusiems prie lapkričio 23 d. šventės programos atlikimo ir visiems tautiečiams, dalyvavusiems tose iškilmėse.

- MOKYT. ST. IVAŠKEVIČIUI, vakar suredaguavusiam DN, redakcija dėkoja. Vienas redaktorius tuo tarpu negaluoja, o kitas vakar buvo miške.